

SLOVENSKI NAROD

MEDNISTVO, UPRAVA IN INZERATNI ODDELEK:
LJUBLJANA, PUCCINIEVA UL. 5
TELEFON ST. 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

PONEDELJSKA IZDAJA „JUTRA“

IZHAJA VSAK PONEDELJEK KOT PONEDELJSKA
IZDAJA „JUTRA“ MESECNA NAROCNINA ZNASE
3 LIRE. NENAROCENI ROKOPISI SE NE VRACAO

Erbittertes Ringen westlich Kiew geht weiter

Südwestlich der Stadt in die Flanke der auf Shitomir vorstossenden Sowjets gestossen — Südwestlich Gomel und nordwestlich Smolensk starke Durchbruchsangriffe der Sowjets abgeschlagen — Kommunistische Bandengruppen nordöstlich Fiume vernichtet

Aus dem Führerhauptquartier, 14. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Auf der Krim unternahmen die Sowjets mehrere vergebliche Vorstösse aus ihrem Brückenkopf nordöstlich Kertsch und gegen unsere Stellungen bei Perekop.

An der Dnepr-Front wurden südöstlich Cherson, nordwestlich Krementschug und beiderseits Tscherkassy feindliche Angriffe abgewiesen, geringfügige örtliche Eindrücke im Gegenstoss eingeholt.

Im Kampfraum westlich Kiew geht das erbitterte Ringen weiter. Südwestlich der Stadt stiessen eigene Kräfte in die Flanke des auf Shitomir vorstossenden Feindes und fügten ihm empfindliche Verluste zu. In Shitomir und nördlich der Stadt wird heftig gekämpft.

Während südwestlich Gomel und nordwestlich Smolensk neue starke feindliche Durchbruchsangriffe in schweren, stellenweise noch während der Dunkelheit anhaltenden Kämpfen abgeschlagen oder aufgetangen wurden, waren Gegenangriffe nördlich Gomel vorübergehend eingebrochenen Feind auf seine Ausgangsstellungen zurück.

Aus dem Raum von Newel wird lebhafte, von den anderen Frontabschnitten geringe örtliche Kampftätigkeit gemeldet.

Die seit August 1942 im Osten eingesetzte Sturmgeschützabteilung 667 unter Führung von Hauptmann Zettler hat im Raum westlich Smolensk den 1000. Panzer abgeschossen.

Angleške intrige na Bližnjem vzhodu

Diplomatski dopisnik DNByja o položaju v Libanonu

Berlin, 13. nov. DNB. Diplomatski dopisnik DNByja dr. Siegfried Horn piše:

Dogodek v Libanonu spremajo v nemških političnih krogih z velikim zanimanjem, ker posebno osvetljujejo igro britanskih intrig, s katero naj bi onemogočili pokret arabskih združitve in pripravili tla za skupnost vseh arabskih ozemelj pod britansko nadoblastjo in v okviru britanskega imperija. De Gaulle, ki hoče pripraviti Libanon ob svečanju mu objavljenemu neodvisnosti in suverenosti, so delno izigrati Angleži, ki stanejo za istin ciljem, ki pa se poslužujejo mnogo bolj rafiniranih sredstev. Preustoli so namerno de Gaulle, da je s svojo čestveno prenaglosto čim bolj poniral ponos Arabcev ter so tako stvorili položaj, ki nudi Angležem ugodno priliko, da nastopajo kot »varjari« in začasniki malih narodov tudi na Bližnjem vzhodu. Sedanji dogodki v Libanonu so zelo slični britanskim intrigam proti Franciji v prvih svetovnih vojnah. Tudi tedaj so Angleži zamenili upore v pokrajnah, kjer žive Druzi in so vodili tam podtalno propagando. Izbruh druge svetovne vojne jim je nudil edinstveno priliko, da vključijo sirijske pokrajine končno v območje svoje oblasti na Srednjem vzhodu. Tako je prišlo l. 1941 najprej do vdora v Sirijo, izvedenega zaradi lepšega skupno s pristaši de Gaulle, ki sedaj delajo, čeprav nehoti v prid Angležev, stojecih v ozadju. Britanski tisk je že nekoliko razjasnil te skrivnosti in je z igranim ogroženjem nad zatiranjem malega naroda in zato, ker Ve-

lica Britanija kot porok neodvisnosti te dežele ni bila že prej obveščena o namerah degolistov, pokazal, v katerem grmu tiči jačje. Če govoriti Reuter o pripravljenosti Druzov, da bi korakali proti degolistom, potem vemo še iz časov prve svetovne vojne, da so Druzi vedno podpirali britanska podpihovanja nemirov na francosko-sirijskem mandatnem področju. Ta Reuterjeva vest pa nam istočasno dopušča sklep, da bodo Angleži toliko časa podpihivali libanonsko krizo, dokler se jim ne bo zdelo, da je prišlo trenutek, ko bodo morale vkorakati v deželo britanske okupacijske oblasti, da »osvobode Libanon. Vsesled tega je Angležem pac samo ugajalo, ker je de Gaulle imenoval za posebenega komisarja v Libanonu izrecnega eksponenta brezborzne politike sile, generala Catrouxa.

Protestna stavka v Palestini

Stockholm, 13. nov. DNB. Kakor poročajo iz Jeruzalema, so arabske trgovske zbrtnice v Palestini pozvali delavce k enodnevni protestni stavki v soboto proti degolistemu nastopu v Libanonu.

Odmev v Turčiji

Carigrad, 13. nov. DNB. Carigrajski tisk označuje nastop degolistov v Libanonu kot nerazumljiv in napoveduje, da bo Francija popravno izrinjena z Bližnjega vzhoda, ki bo dolpel pod vpliv Anglie in njeno njenou oblast.

Brezupen položaj prebivalstva na Siciliji

Pobegli bivši italijanski vojaki o strahovitih razmerah v ujetniških taboriščih

Rim, 12. nov. DNB. Stirje pripadniksi bivše italijanske vojske so zbežali z Sicilije in se prebili k nemškim četam. Dva sta zbežala iz Trapanija, dva pa iz Sirakuze. V rimskem radu so govorili o svoji dozivljajih,

Kolikor so ubežniki doznavali, je prehranjevalni položaj civilnega prebivalstva na Siciliji naravnost brezupen. Zar krh in močne jedi, ki predstavljajo glavno hrano prebivalstva, znaša dnevnih obrek največ 80 gramov moka. Prebivalstvo močno trpi zaradi strogega in brutalnega nastopanja angleških in ameriških vojakov. Negotovost gospodarskega življenja označuje izdaja zasihljega denarja, ki je tiskan na enostavnem belem papirju.

Soglasno izjavljajo ubežniki, da si Angleži močno prizadevajo pridobiti italijanske vojake v koncentracijskih taboriščih na aktivno sodelovanje v vojni proti fašistični Italiji, toda zelo malo se jih je prijavilo.

O položaju v sicilskih koncentracijskih taboriščih poroča mornar Montini, ki je 11. septembra prišel s 60 ljudmi v motorjem čolnu in Sirakuze, odškoder so ga Anglo-američani takoj pislali v ujetniške taborišča. V tem taborišču, ki je bilo v največji bližini mesta Sirakuze, je bilo skupaj natlačenih okoli 11.000 ljudi. Vse vrednostne predmete kakor ure, denarnice, polnila plesa itd. so jim angleški in ameriški vojaki odvzeli in si jih med seboj razdelili. Navzak težku delu, h kateremu so bili prisiljeni, so dobivali na dan le po enkrat hrano. Montini, ki je delal kot težak pri izkrcavanju s prevoznimi ladji v Sirakuze luki, je dobival samo zvečer krožnik rizca in 200 gramov ladijskega prepečenca. To je bila tudi vsa hrana težko za poslenih ujetnikov v koncentracijskih taboriščih, prehrana ostalega prebivalstva pa je bila še mnogo slabša.

Anglo-američki stražniki, med njimi deloma črni, niso bili oboroženi samo z ročnim strelnim oružjem in ročnimi granatami, temveč tudi z bambusovimi palicami. Ce so ujetniki zaradi nezadostne prehrane postopili v delu, so jih kot bedine sužnje z-

ke. Ti so takoj začeli svoje podtalno delovanje. Estonska je bila v kratkem ne samo prisiljena, priznati 100% komunistično vlado in njej ustrezajoče narodno predstavništvo, temveč je dozivel z ustavotvirov »ljudskega komisarijata za notranje zadeve« tudi zloglasne kletne zapore. V vsei deli so se pojavile volunskie centralne z nalogo poklati vse nacionalne elemente na Estonskem. Brezimensek prijava je zadostovala za obsojbo, ki je bila izrečena tajno in se je končala navadno z odgonom v Sibirijo ali pa še hitrejšo smrtjo. Popolno iztrebljenje, zaključuje »Uusi suomi«, je preprečila samo nemško-sovjetski gardisti, običeni v delavske oble-

Finski list o boljševiški strahovladi na Estonskem

Helsinki, 13. nov. DNB. »Uusi suomi« poroča v vrsti člankov pod naslovom »Boljševizem brez krinke« o svoječasnem delovanju boljševikov na Estonskem.

Boljševizem, pravi list, ima dva obrazna, enega za »priateljske zvezze«, slavnostne govorje itd. ter drugi nezakrinni obraz za boljševiške umore. To je prav boljševiški obraz. Estonska je spoznaла oba obrazna. Svečani oblubi, da bo Estonska ohranila samostojnost in da bo Sovjetska Rusija varovala, je sledil obisk boljševiškega komisarja Ždanova 19. junija 1940. Pripeljal se je v oklopniku ter se vozil skozi zaprite okraje mesta, kjer so stražili številni sovjetski gardisti, običeni v delavske oble-

Nadaljevanje ogorčenih bojev zapadno od Kijeva

Sunek v bok proti Žitomiru napredajočih sovjetskih čet jugozapadno od mesta — Južnozapadno od Gomla in severozapadno od Smolenska odbiti močni poizkusovi sovjetskih prorov — Skupine komunističnih topov uničene severovzhodno od Reke

Führerjev glavni stan, 14. nov. DNB. Vrhovno poveleništvo oboroženih sil objavlja:

Na Krimu so sovjetske čete izvedle več brezuspešnih sunkov s svojega mostiča severovzhodno od Kerča in proti našim postojankam pri Perekopu.

Na bojišču ob Dnepru so bili zavrnjeni sovjetni napadi južnovzhodno od Hersona, severozapadno od Kremenskoga in na oben stranach Čerkasov, malenostni krajevni vodri so bili zoženi s protisuskami.

Na bojnem področju zapadno od Kijeva se nadaljujejo ogorčeni boji. Južnozapadno od mesta so udarile lastne sile v bok proti Žitomiru napredovali sovjetski vojski ter so mu zadale občutne izgube. V Žitomiru in severno od mesta divlajo hude borbe.

Docih so bili južnovzhodno od Gomla in severovzhodno od Smolenska novi močni sovjetski prorodi odbiti ali zastavljeni v težkih, deloma v tem nadaljujočih se bojih, je bil sovjetski, ki je severno od Gomla začasno vstopil v protisuskadi vzhodno od Reke.

Docih so bili južnovzhodno od Gomla in severovzhodno od Žitomira napredovali sovjetski prorodi odbiti ali zastavljeni v težkih, deloma v tem nadaljujočih se bojih, je bil sovjetski, ki je severno od Gomla začasno vstopil v protisuskadi vzhodno od Reke.

Na področju na Žitomiru je nevtralno

V južni Italiji se nadaljujejo boji s težkočem na oben stranach višine ceste v Cassino. Južno od Venafra je bila znova izgubljena neko včeraj zavzeta višina. Močni ameriški napadi zapadno od Venafra so se izjavljali.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih in 4500 ujetih. Poleg tega je bila zanj 45 topov, 522 stropic v metalec min ter 4655 pušk. 30 oskrbovalnih skladov je bilo spravljeno na varno.

Na severovzhodnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obklopjene in uničene komunistične tople na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so izgubile nad 3600 padlih

Ljubljancani so postali kmetovalci...

Poklicnih kmetov je sicer sorazmerno malo, toda mnogi so postali začasni in zaslužni kmetovalci

Vprašanje je upravičeno: Ali imajo kmetje v Ljubljani večino? Že prejšnje čase je večjala Ljubljana za mesto vrtov in vsi ti vrtovi, kjer se tedaj kosatalo cvetje, so se v zadnjih letih spremenili v njivice. Spremenili so se pa tudi meščani: iz dostojanstvenih mestnikov, ki so gledali zviška na telesno delo ali ki so videli v prekopavanju vrtov le sport, nadomestilo za sprehoče, so se preobrazili v kmetovalce. Vsak po svojih močeh in sposobnostih, nekateri z izrednim navdušenjem, zoper drugi z nekakšnim ponosom junakov, nekateri pa tudi s tragično resnostjo. Zateli so se življati v živiljenju kmeta, »ki mu vse samo zrasce, pa zahteva za to še denar«. Tako so namreč včasih govorili nekateri meščani, ko so kupovali pridelke od kmetov, kakor da izkajajo s tem posebno uslugo pridelovalcem. Tedaj je bil meščan gospod, odnosno ti dve besedi sta bili istovetni. Zaaj pa se nihče ne čudi, če meščani nagovori kmeta spoštivo z naslovom »gospode«. Ko so se meščani malo oznejili na svojih vrtovih, ne le iz potrebe po sportnem udejstvovanju, jim je vladnost do kmetov prešla v navado, da še sami niso vedeli kdaj. Meščanski kmetovalci pa torej zdaj precej. Statistika pa nam ne ve povедati, koliko je zdaj prav za prav začasnih obdelovalcev zemlje v mestu.

Ljubljana — spet dolga vas...

Se v prejšnjih stoletjih so zaničljivo govorili o Ljubljani kot dolgi vasi. S tem so hoteli reči,

da je Ljubljana samo malo večja vas. V resnicici je Ljubljana tako eduno mesto še zdaj,

da tuje precej dolgo tudi začetek mesta, saj

se mu zači, da hodi neprestano po predmetju.

Ljubljane ne prehodiš in obhodiš tako lahko.

Niti Ljubljancani nedov dobro, kje se mestno začenja in kje konča. Po značaju tal bi lahko sodili, da vas segajo celo v središče ali »strogji center«, kakor se imenuje v oglasih večil del mesta. Veliki vrtovi se razprostirajo v samem središču. Največja vrtova sredi mestna sta bila do novejšega časa samostanska, ki sta pa bila skrita za visokimi ograjami. Toda zasebni vrtovi, vrzeli med velikimi mestnimi hišami, tudi niso nenevadnega v Ljubljani. To ima seveda svojo dobro stran. Ljubljana pa ima kmečki značaj tudi zaradi tega, ker med pristnimi mestnimi hišami še vedno samozavestno stoji prave kmečke hiše. Tako je naplepša prispodobila sočitja velemerita v višjo pogled proti Figovcu in nebodeniku. Krskovega bi skoraj ne bilo treba posebej omenjati: Krakovo je vas zase, ki je še najbolj chranilo svoj nekdanji značaj, kmečke hiše in dvorišča, pa tudi večino vrtov. Okraj je ostal otok v mestu. Vendar Krakovo ni bilo nikdar prava vas, temveč naselje ribičev in pozneje pridelovalcev zelenjave. Pristna vas je bilo Trnovo, kjer je zdaj nekaj kmetij, odnosno vsaj pravih kmečkih hiš in pristnih kmetov, ki se ne sramujejo svojega stanu, ne glede na to, ali jih meščani spustijo — glede na čase — bolj ali manj. Tudi Ščaka ni še mogla povsem skriti, da je bila nekaj vas, čeprav imajo v nji nekateri pravi kmetje — vile, kmečki domov, kakršne si zaničljamo: pitilčne hiše kot raztegnjeni kmečki dvori, z vzporedno ali v isti vrsti stoječimi hlevi in kaščami, z gnojiscem, ogrado za živali, pri tisti vonji po kmečkem domu — zmes dima, gnoja, sena in kuhinjskih oljav — takšnih domov je tudi še nekaj v Ščki in nove mestne hiše jih niso mogle povsem skriti in ne razkrojiti. V glavnem smo hoteli povedati, da je Ljubljana kljub vsemu še vedno tudi na zunaj nekoliko vaška, odnosno, da niso še povsem zabrisani sledovi nekučanje »dolge vase«.

Kozolci — čuvanje kmečke tradicije

Slovenskega kozolca se drži neka poezija, da je začel v slikarstvo. Poznamo tudi precej učinkovitih fotografij kozolcev. V tem je nekakšen prijeten paradoks: kozolec bi namreč lahko postal najboljša prispoloba kmečkega materializma, saj je izrazito gospodarska stavba. Medtem ko je kmečka hiša lahko kozreti tudi nekakšno svetišče v pomenu dom in ne zgolj poslopje za stanovanje, je kozolec pa svojim namenom povsem prozračno poslopje. Toda najlepša kmečka hiša se tako skladno ne prilega pokrajini kakor kozolec. Nobena človeška stvaritev ne naglaša bolj značilnosti in lepotе slovenske pokrajine kakor osamljeni kozolec sredi polja ali senožeti, čeprav kozolec ni iznasel noben arhitekt in etudit nima niti najmanjšega okrasa.

Hoteli smo pa govoriti o ljubljanskih kozolcih, ki sicer stoje tako osamljeni in ne morejo tako izpopolnjevati pokrajinske slike, toda recite kar hocete, tudi ti kozolci so arhitektonski element ter dajejo posebno značilno črto ljubljanskemu lici. Kozreti seveda pričajo, da je Ljubljana še vedno kmečka ter da kmečki rodovi v našem mestu niso izumrli. Kmečka kri je zdrava — tudi v Ljubljani, in ne zvoden takoj kmalu; zato so pa kmečki rodovi čuvanje tradicij, kar pričajo tudi kozolci. Seveda kozolci niso še zaradi tradicije in estetike. V njih še suši pridelke kakor na deželi, pod nej spravljajo seno, deteljo, žito in fizi. Vsektor ljubljanski kozolci ne kvarejo pokrajino.

Opozoriti je pa treba na glavno razliko med nekdanjimi in sedanjimi Trnovimi: v starih časih Trnovo še ni bilo zelenjadarska četrta in pridelovalcev povrnime je bilo največ v Šempetruškem predmestju. Zaaj pa vodijo trnovski zelenjadari pred vsemi drugimi. V Šempetruškem okraju je zelenjadarsvo zelo slabo razvito, tako da ne prihaja več v poštev pri zaloganju ljubljanskega trga.

Ljubljanski kmetje se udejstvujejo že v raznih drugih poklicih; včasih je celo težko reči, kaj je glavni poklic nekaterih meščanov: kmetovanje ali uradovanje. Med našimi kmeti namreč najdemo tudi uradnike. Nekatere so vpravljene združili oba poklica. Med utadnimi urumi suječo pero, ko pa zapuste zatočilo pisanino, si krepe mišice na njivah in travnikih, se osveže telo in duševno, razen tegi si pa z lastnimi rokami pridelajo najpotrebeno hrano. Domu v njih ne prepozna uradnikov, v uradu pa ne kmetov. Razen tega so ljubljanski kmetje še vzorni sadjarji in sadjarstvo ne smemo istovetiti z navadnim kmetovanjem. Nekatere so posvečene s posebno vremenu in velikim znanjem sadjarstvu, da smo govoriti o samostojnem poklicu.

Razprava je bila zelo značilna za lahkovernost nekaterih preprostih ljudi. Ceprav živimo v stoletju, ki se ponaša z izredno prostreljeno nostjo, vidimo, da njeni moči še ne sega prav globoko. V ljudskih plasteh je še vedno mnogo naklonjenosti k vražjevernosti. To ne samo med kmečkimi sloji, temveč tudi med meščani. Pred sodiščem so obravnavali že precej zgodb ljudi, ki so nasedli pretkanim sleparjem tako naivno, da se kasneje čudimo, kako je bilo to mogoče. Zgodbu služkinje, ki smo jo opisali, je na svoj način višek naivnosti, neznanja in lahkovernosti.

dala, da se je posušila tudi njej, da ji zdaleč, pa jo je napodila.

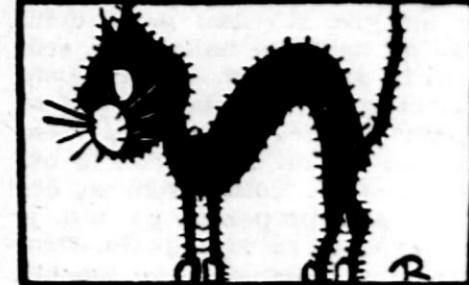
Zanikal je prav vse in zaključila svojo izpoved:

— Gospod sodnik! Jaz vam prav rečem: častna beseda, da vam ne lažem.

In končno: obe v zapor

Njena izpoved pa ji ni mnogo pomagala. Priča, zlasti pa služkinja, so jo premočno obrenjevale. Obe sta bili zaradi tativn odnosno zaradi nagovaranja k tativni obsojeni. Služkinja na 4 meseca, ciganka pa na 7 mesecov stroga zapora. Ciganka je privajala prizv.

Razprava je bila zelo značilna za lahkovernost nekaterih preprostih ljudi. Ceprav živimo v stoletju, ki se ponaša z izredno prostreljeno nostjo, vidimo, da njeni moči še ne sega prav globoko. V ljudskih plasteh je še vedno mnogo naklonjenosti k vražjevernosti. To ne samo med kmečkimi sloji, temveč tudi med meščani. Pred sodiščem so obravnavali že precej zgodb ljudi, ki so nasedli pretkanim sleparjem tako naivno, da se kasneje čudimo, kako je bilo to mogoče. Zgodbu služkinje, ki smo jo opisali, je na svoj način višek naivnosti, neznanja in lahkovernosti.

Brisk izkušnja lahkoverne služkinje, ki je verjela, da prinese ukradeni stvar srečo

Po nasvetu in prerokovanju zvite ciganke je hotela pomagati svojemu fantu, a se je znašla na zatožni klopi

Poučna zgodba za vse lahkoverne ljudi

Naslednja sodna razprava, ki smo o njej kratko že poročali, je razkrila, kako globoko je še danes in nekaterih naših ljudeh zasidrano vražjeverstvo in kako premetenome se lahkovo vražjeverstvo okoristi slepar, ki naleti na takoj naivno žrtvo. Ceprav nam razprava ni odkrila vsega ozadja in vseh vezi, ki jih je spletel v tem primeru slepar — pravilno prav za prav sleparja —, saj so moralni sodniki pustiti ob stran nekaj nepojasnjeneh tativin, je zgodba vendarle poučna.

Žrtve je bila v tem primeru 32letna služkinja, rojena v kraju v okolici Laškega. Prisla je v pest ženi nekega lastnika vrtljaka, ki jo je obraz izdal, da je ciganskega rodu. Sama je svoje cigansko pokolenje odločno zankala, ni pa mogla zatajiti popolnoma svojih dejanj, ki so jo označevala kot pravo ciganko.

Služkinja je imela za seboj že več let dela pri raznih gospodarjih, ne da bi naletela na kakšne težave. Povsed je opravljala svoje dolžnosti marljivo, in ker je bila ubogljiva, ni imela sporov z gospodarji. Vsi so jo imeli radi. Ko jo je doletel sedjanji nenavadni doživljaj, ki jo je končno pripeljal kot obtoženko v zapore in na zatožno klop, je bila v zadnji službi skoraj že dve leti.

Premetena ciganka

Nekega dne je potrka na vrata kuhične temnopola ženske. V roki je imela šopek rož, ki jih je ponudila v nakup. Služkinja za rože je poznala nekega lastnika vrtljaka, ki jo je obraz izdal, da je ciganskega rodu. Sama je svoje cigansko pokolenje odločno zankala, ni pa mogla zatajiti popolnoma svojih dejanj, ki so jo označevala kot pravo ciganko.

Služkinja je imela za seboj že več let dela pri raznih gospodarjih, ne da bi naletela na kakšne težave. Povsed je opravljala svoje dolžnosti marljivo, in ker je bila ubogljiva, ni imela sporov z gospodarji. Vsi so jo imeli radi. Ko jo je doletel sedjanji nenavadni doživljaj, ki jo je končno pripeljal kot obtoženko v zapore in na zatožno klop, je bila v zadnji službi skoraj že dve leti.

Izginuli fant

Služkinjo je že velikokrat mikalo, da bi stola v stik s kakšno tako vedeževalko. Njeni

sreči je namreč grizla huda skrb. Že dalj časa

je poznala nekajem želeničarjem, ki ji je

zmcjal glavo in srce.

Dogovarjala sta že o potočku, ki je ustanovil na njenem fantu, in da so

v Ljubljani veliki saloni, kjer sprejemajo razne

večeževalke svoje stranke in jim prerokujejo

iz kart, kave in slanini.

To naj bi povedala vedeževalka. Ko je

zagledala tempolito obiskovalko z rožami,

se je v hipu domisla svoje skrite želje.

Potegnila jo je v kuhinjo in skrbno zaprla vrata,

da ne bi njenega pogovora slišal kak nepoklicni.

Obojavljajo, da je povedala svojo željo.

Ciganka je takoj spoznala, kako veliko naivko ima pred seboj. Še v tistem trenutku se je odločila, da bo temeljito izkoristi.

Prerokovanje z dlani

Zahvala je, naj ji pokaže dlani. Nekaj časa je

je strmela vanjo, nato pa ji je skrivnostno po-

vedala, da je njen fant zelo nesrečen in da bi

mu morala pomagati. Dobro, pa kako? Treba

bo romati na božjo pot!

Zato je potreben dežar, kar je treba, da

je v tem se zanimali, da je v temu življenju

če nekaj posledično.

Ciganka je zelo želeničarja, ki je v tem

zanimali, da je v temu življenju.

Načrt je, da bo v temu življenju

če nekaj posledično.

Ta želja je zelo želeničarja, ki je v tem

zanimali, da je v temu življenju.

Načrt je, da bo v temu življenju

če nekaj posledično.

Ta želja je zelo želeničarja, ki je v tem

zanimali, da je v temu življenju.

Načrt je, da bo v temu življenju

če nekaj posledično.

Ta želja je zelo želeničarja, ki je v tem

zanimali, da je v temu življenju.

Načrt je, da bo v temu življenju

če nekaj posledično.

Ta želja je zelo želeničarja, ki je v tem

zanimali, da je v temu življenju.

Načrt je, da bo v temu življenju

če nekaj posledično.

Ta želja je zelo želeničarja, ki je v tem

zanimali, da je v temu življenju.

Načrt je, da bo v temu življenju

če nekaj posledično.

Ta želja je zelo želeničarja, ki